

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

(برای یک جلسه از درس، برای مثال ۲ ساعت از کلاس درس در یک هفته)

دانشکده: پیراپزشکی گروه آموزشی: علوم آزمایشگاهی مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی پیوسته

نام درس: میکروبیشناسی عمومی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: زیست‌شناسی سلولی و ملکولی
زمان برگزاری کلاس: یکشنبه	ساعت: ۱۰-۱۲		مکان برگزاری:
تعداد دانشجویان: ۳۰	مسئول درس: دکتر عشاقی		مدرس: دکتر عشاقی

شرح درس: (لطفاً شرح دهید)

طبقه بندی و نامگذاری باکتریها ، ساختمان باکتریها ، متابولیسم و رشد و ژنتیک باکتری ها، ترکیبات ضد میکروبی، تاثیر عوامل فیزیکی و شیمیایی بر روی باکتریها، تکنیک های استریلیزاسیون ، انواع میکروسکوپ، روش های رنگ آمیزی و مطالعه مستقیم باکتری ها، تعیین حساسیت باکتری ها به ترکیبات ضد میکروبی (آنتی بیوگرام)، رابطه میزبان با پاتوژن و فلور طبیعی بدن

هدف کلی: (همان هدف بینابینی طرح دوره است)

آشنایی دانشجو با طبقه بندی، مرفولوژی ، ساختمان، متابولیسم، رشد و ژنتیک باکتری ها، انواع میکروب، طرق شناسایی جداسازی آنها از یکدیگر.

اهداف رفتاری جلسه اول: تاریخچه میکروبیشناسی، طبقه بندی میکروارگانیسم ها، خصوصیات و تفاوت های پروکاریوت ها و یوکاریوت ها

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- تاریخچه میکروبیشناسی را ذکر نماید.
- طبقه بندی میکروارگانیسم ها و روش های تایپینگ را فهرست کند.
- مفاهیم جنس و گونه و سویه را شرح دهد.
- خصوصیات پروکاریوت ها و یوکاریوت ها را توضیح دهد.
- خصوصیات پروکاریوت ها و یوکاریوت ها را با هم مقایسه کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱ مدت زمان (دقیقه)
حضور فعال در کلاس ارزشیابی از دانش قبلی دانشجو قبل از شروع درس	- سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی، وایت برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	مقدمه و تاریخچه میکروبیشناسی، معرفی دانشمندان این علم، انواع میکروارگانیسم ها	مقدمه ای بر میکروبیشناسی	۳۵ دقیقه
"	"	انواع سیستم های طبقه بندی به ویژه طبقه بندی های جدید ، طبقه بندی باکتری ها، نامگذاری علمی، مفهوم جنس -گونه- سویه، روش های تایپینگ، مورفولوژی و آرایش باکتری ها	طبقه بندی و نامگذاری میکروارگانیسم ها	۳۰ دقیقه
"	"	خصوصیات اصلی پروکاریوت ها و یوکاریوت ها، تفاوت های پروکاریوت ها و یوکاریوت ها	خصوصیات و تفاوت های پروکاریوت ها و یوکاریوت ها	۲۵ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دوم: ساختمان و عملکرد پوشش، دیواره و غشا سلول باکتری ها

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- ساختمان و عملکرد پوشش سلولی را شرح دهد.
- عملکرد اجزا ساختمان دیواره سلولی را تفسیر نماید.
- تفاوت دیواره سلولی در باکتری های گرم مثبت و گرم منفی را شرح دهد .
- تفاوت پروتوپلاست ، اسفروپلاست و ال فرم را باهم مقایسه نماید.
- ساختمان و عملکرد غشا سلولی را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳ مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	- سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	مفهوم کپسول و slime layer و تفاوت آن ها ، مفهوم بیوفیلم ، ساختمان کپسول و عملکرد آن در میکروارگانیسم ها	پوشش سلولی	۲۰ دقیقه
"	"	ساختمان و عملکرد دیواره : ساختار کلی دیواره ، تفاوت ساختمان دیواره در باکتری های گرم مثبت و گرم منفی ، ساختار ملکولی پپتیدوگلیکان ، غشا خارجی ، لیپوپلی ساکارید ، پروتئین های غشا ، شاخص های آنتی ژنیک ، نقش و عملکرد اجزا دیواره ، مفهوم پروتوپلاست ، اسفروپلاست و ال فرم	دیواره سلولی	۶۰ دقیقه
"	"	ساختمان و عملکرد غشا : ساختار ملکولی غشا ، نقش و وظایف غشا	غشا سلولی	۲۰ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه سوم: ارگانل های داخل سلولی و ضمامم پیکره باکتری واسپورولاسیون

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- عملکرد هر کدام از ارگانل های داخل سلولی را توضیح دهد.
- عملکرد انواع ضمامم سلولی را شرح دهد.
- شرائط اسپورولاسیون را توضیح دهد.
- مراحل اسپورولاسیون را با هم مقایسه نماید.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴ مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت بورد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	ماده ژنومی، ریبوزوم ، میتوکندری و دیگر اجزا و تفاوت آنها در یوکاریوت و پروکاریوت ، انواع دانه های ذخیره ای (گلیکوژن ،دانه متاکروماتیک و ...)	ارگانل های داخل سلولی	۳۰دقیقه
"	"	پیلی و انواع آن و عملکرد آن ها ، تاژک و ساختمان و آرایش و عملکرد آن	ضمامم سلولی	۳۰دقیقه
"	"	اسپورزایی ، جوانه زدن و شرایط آنها ، نحوه قرار گرفتن اسپور	اسپورولاسیون	۳۰دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵دقیقه

اهداف رفتاری جلسه چهارم: فیزیولوژی باکتری‌ها (رشد و تکثیر باکتری‌ها)

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- مفهوم رشد و مرگ باکتری‌ها و نیز رشد تصاعدی را بیان کند.
- مثالی از تعداد باکتری‌ها در هر نسل را محاسبه نماید.
- ضمن رسم منحنی رشد باکتری‌ها، مراحل آن را تفسیر نماید.
- انواع سیستم‌های کشت باکتری‌ها را توصیف کند.
- انواع روش‌های اندازه‌گیری رشد باکتری‌ها را با هم مقایسه نماید.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۶ مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی، وایت برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	مفهوم رشد، مفهوم مرگ، تقسیم سلولی	رشد و مرگ باکتری‌ها	۱۵ دقیقه
"	"	محاسبه تعداد باکتری ها در هر نسل	زمان تقسیم سلولی، رشد تصاعدی باکتری‌ها	۱۵ دقیقه
"	"	فاز تاخیری، فاز لگاریتمی، فاز سکون، فاز مرگ	منحنی رشد	۳۰ دقیقه
"	"	سیستم‌های بسته، دائم، گذرا	سیستم‌های کشت باکتری‌ها	۱۵ دقیقه
"	"	مستقیم، غیر مستقیم	روش‌های اندازه‌گیری رشد باکتری‌ها	۱۵ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه پنجم: فیزیولوژی باکتری ها (نیازها و شرایط رشد باکتری ها)

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- نیازهای رشد باکتری ها را بیان نماید.
- شرایط و نیازهای غذایی باکتری ها را توضیح دهد.
- شرایط و نیازهای فیزیکی باکتری ها را تفسیر نماید.
- سیستم های نقل و انتقال در باکتری ها را شرح دهد.
- انواع سیستم های نقل و انتقال در باکتری ها را با هم مقایسه نماید.
-

جدول زمان بندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوهی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷
				مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت بورد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت	منبع انرژی ، منبع کربن ، فاکتورهای رشد	نیازهای شیمیایی (غذایی)	۳۰ دقیقه
"	"	PH ، دما ، اکسیژن فشار اسمزی و..	نیازهای فیزیکی	۳۰ دقیقه
"	"	انتشار اسمزی، انتشار تسهیل شده، انتشار فعال ، انتشار گروهی	سیستم های نقل و انتقال در باکتری ها	۳۰ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه ششم: انواع محیط کشت و طبقه بندی آنها

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- طبقه بندی محیط های کشت را بیان نماید.
- کاربرد محیط های کشت را با هم مقایسه نماید.
- عملکرد انواع محیط کشت را با ذکر مثال توصیف نماید.
- انواع فرم های محیط های کشت و شرایط نگهداری آنها را توضیح دهد.
- محیط های کشت را از نظر کنترل کیفی ارزیابی نماید.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۵
				مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت بورد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	از نظر فیزیکی ، شیمیایی ، کاربرد	طبقه بندی محیط های کشت	۳۰ دقیقه
"	"	عمومی ، غنی شده ، غنی کننده ، انتخابی ، افتراقی ، ترانسپورت	انواع محیط کشت از نظر عملکرد	۲۵ دقیقه
"	"	محیط های پودری و گرانوله، محیط های قلبل اتوکلاو و غیر قابل اتوکلاو ، عیب یابی محیط های کشت	انواع فرم های محیط های کشت و شرایط نگهداری آنها	۲۰ دقیقه
"	"	کنترل کیفی محیط های آماده و محیط هایی که در محل ساخته می شوند	کنترل کیفی محیط های کشت	۲۰ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه هفتم: انواع روش های رنگ آمیزی باکتری ها

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- اصول رنگ آمیزی و اجزای رنگ های اصلی را بیان نماید.
- تفاوت انواع روش های رنگ آمیزی را با هم مقایسه نماید.
- کاربرد رنگ آمیزی های افتراقی باکتریها را تفسیر نماید.
- مکانیسم عمل رنگ آمیزی های افتراقی را ارزیابی نماید.
- موارد مثبت و منفی کاذب رنگ آمیزی گرم را با هم مقایسه نماید.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۵ مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت بورد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	رنگ های اصلی، رنگ های فرعی یا دندانان ای	اصول رنگ آمیزی	۱۰ دقیقه
"	"	قسمت رنگ کننده ، کروموژن یا کروموفور، اگزوکروم	اجزای رنگ های اصلی	۱۵ دقیقه
"	"	رنگ آمیزی ساده ، رنگ آمیزی افتراقی	انواع رنگ آمیزی	۱۵ دقیقه
"	"	رنگ آمیزی دیواره سلولی (گرم و اسید فاست)، رنگ آمیزی ضمامم سلول باکتری (کیپسول ، اسپور ، تاژک و گرانولهای ذخیره ای و ..)	رنگ آمیزی افتراقی و مکانیسم عمل	۴۰ دقیقه
"	"	مواردی که باکتری گرم مثبت گرم منفی می شود و بالعکس	موارد مثبت و منفی کاذب رنگ آمیزی گرم	۱۵ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه هشتم: انواع میکروسکوپ و کاربرد آنها

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- مفاهیم کاربردی در میکروسکوپ را توضیح دهد.
- عملکرد هر کدام از اجزا میکروسکوپ را توصیف نماید.
- عملکرد عدسی‌های عینی و شیئی را با هم مقایسه نماید.
- انواع میکروسکوپ‌ها و نحوه عملکردشان را شرح دهد.
- کاربرد انواع میکروسکوپ‌ها را با هم مقایسه نماید.
- طرز نگهداری و کار با میکروسکوپ را توضیح دهد.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲ مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	- سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی، وایت‌برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	نقطه کانونی، فاصله کانونی، انواع و قدرت لنزها، قدرت بزرگنمایی، رزولوشن میکروسکوپ، Numerical aperture	آشنایی با مفاهیم کاربردی در میکروسکوپ	۳۰ دقیقه
"	"	آشنایی با اجزا مختلف میکروسکوپ و عملکرد هر کدام	آشنایی با میکروسکوپ	۲۰ دقیقه
"	"	نوری، دارک فیلد، فاز کنتراست، فلورسنت، الکترونی، کانفوکال	انواع میکروسکوپ و کاربرد آنها	۳۰ دقیقه
"	"	نحوه کار با لنزها و حمل و نقل میکروسکوپ	طرز نگهداری و کار با میکروسکوپ	۱۵ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه نهم: ضدعفونی و استریلیزاسیون

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- مفاهیم کاربردی در ضدعفونی و استریلیزاسیون را توضیح دهد.
- فاکتورهای موثر بر مرگ سلولی را توصیف نماید.
- مکانیسم عمل مواد ضدعفونی کننده را با هم مقایسه نماید.
- روش های کنترل میکرو ارگانیسم ها را بیان کند.
- عملکرد و کاربرد روش های فیزیکی موثر بر علیه باکتری ها را تفسیر نماید.
- عملکرد و کاربرد روش های شیمیایی موثر بر علیه باکتری ها را تفسیر نماید.
- کاربرد روش های فیزیکی و شیمیایی را با هم مقایسه نماید.

جدول زمان بندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵ مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت بورد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	تعاریف و اصطلاحات	مفاهیم کاربردی در ضدعفونی و استریلیزاسیون	۱۵ دقیقه
"	"	تعداد ، طبیعت باکتری ، عوامل محیطی	فاکتورهای موثر بر مرگ سلولی	۱۵ دقیقه
"	"	سل وال ، غشا ، پروتئین ، فهرست روش های فیزیکی و شیمیایی	مکانیسم عمل مواد ضدعفونی کننده و روش های کنترل میکرو ارگانیسم ها	۱۵ دقیقه
"	"	حرارت مرطوب و خشک و مکانیسم وسائل مربوطه و کنترل کیفی آنها، اشعه ، فیلتراسیون، امواج صوتی و کاربرد این روش ها	روش های فیزیکی کنترل میکروارگانیسم ها ، مکانیسم عمل و کاربرد آنها	۲۰ دقیقه
"	"	هالوژن ، کلرهگزیدین، الکل ها ، پراکسید هیدروژن ، دترجنت ها ، فلزات سنگین ، آلدئیدها ، گازها ، رنگ ها ، اسید و باز	روش های شیمیایی کنترل میکروارگانیسم ها ، مکانیسم عمل و کاربرد آنها	۲۰ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دهم: متابولیسم باکتری ها (واکنش های کاتابولیک)

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- درباره مفاهیم و ملکول های درگیر در واکنش های تولید انرژی توضیح دهد.
- مکانیسم تنفس هوازی را بیان نماید.
- مکانیسم تنفس بیهوازی را توضیح دهد.
- مکانیسم های تنفس هوازی و بیهوازی را با هم مقایسه کند.
- ضمن رسم مسیرهای تخمیر ، محصولات آنها را با هم مقایسه نماید.

جدول زمان بندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوهی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۶ مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه -شفاهی -حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی -پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	واکنش های اکسید و احیا ، حاملان الکترون مفهوم سوسترا محصول آنزیم کوفاکتور ، طرز تشکیل ملکول ATP ، مکانیسمهای فسفریلاسیون و فسفریلاسیون اکسیداتیو	مفاهیم و ملکول های درگیر در واکنش های تولید انرژی	۲۰دقیقه
"	"	گلیکولیز ، دکربوکسیلاسیون اکسیداتیو ، چرخه کربس ، زنجیره انتقال الکترون	مکانیسم تنفس هوازی	۴۰دقیقه
"	"	مراحل و گیرنده های نهایی الکترون و مقایسه آن با تنفس هوازی	مکانیسم تنفس بیهوازی	۱۵دقیقه
"	"	مسیرهای تخمیر، اهمیت تبخیر ، محصولات و کاربرد آن در صنعت و تست های تشخیصی	مکانیسم تخمیر	۲۰دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰دقیقه

اهداف رفتاری جلسه یازدهم: متابولیسم باکتری‌ها (واکنش‌های آنابولیک)

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- مسیرهای بیوسنتز ملکول‌ها را تفسیر نماید.
- سنتز پپتیدوگلیکان و لیپو پلی ساکارید را توضیح دهد.
- تنظیم فعالیت‌های آنزیمی در مسیرهای متابولیک را تفسیر نماید.
- راههای کنترل فعالیت‌های آنزیمی در مسیرهای متابولیک را با هم مقایسه نماید.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸ مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی، وایت‌برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	مسیرهای بیوسنتز ملکول‌ها	مسیرهای آنابولیکی	۳۰ دقیقه
"	"	سنتز پپتیدوگلیکان و لیپو پلی ساکارید دیواره سلولی باکتری‌ها	مکانیسم‌های بیوسنتز در باکتری‌ها	۳۰ دقیقه
"	"	فیدبک منفی، القا آنزیمی، سرکوب آنزیمی	تنظیم فعالیت‌های آنزیمی در مسیرهای متابولیک	۳۰ دقیقه
			جمع‌بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دوازدهم: ژنتیک باکتریها (همانند سازی و تنظیم بیان ژن)

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تعاریف مربوط به ژنوم را توضیح دهد.
- همانندسازی در باکتری‌ها را توصیف نماید.
- انواع روش‌های همانندسازی ژنوم باکتری‌ها را با هم مقایسه نماید.
- مراحل نسخه برداری و ترجمه در باکتری‌ها را توضیح دهد.
- مفهوم اپرون، اپرون‌های مهارتی و اپرون‌های القایی را تفسیر نماید.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۹ مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی، وایت‌برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	ژنوم، ساختمان DNA، خصوصیات کروموزوم باکتری، مفهوم لوپ و اندازه ژنوم، تولدی‌های ژنی در کروموزوم، سوپر کوپل، آنزیم‌های درگیر در کنترل سوپر کوپل	تعریف ژنوم و مفاهیم آن	۲۵ دقیقه
"	"	مفهوم همانندسازی نیمه محافظتی، مراحل همانندسازی DNA در باکتری، روش دایره غلتان، آغاز و خاتمه همانندسازی	همانندسازی در باکتری‌ها	۲۰ دقیقه
"	"	مراحل نسخه برداری و ترجمه	نسخه برداری و ترجمه در باکتری‌ها	۳۰ دقیقه
"	"	مفهوم اپرون، اپرون‌های مهارتی، اپرون‌های القایی و کاربرد آنها	تنظیم بیان ژن در باکتری‌ها	۲۵ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم: ژنتیک باکتری ها (تغییرات ژنتیکی باکتری ها و راههای انتقال ژن به باکتری ها)

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود :

- مفاهیم ژنوتیپ ، فنوتیپ، آگزوتروف ، پروتروف ، سویه های وحشی و موتانت را توصیف نماید.
- انواع موتاسیون و موتاژن ها را توضیح دهد.
- روش های شناسایی موتاسیون را در باکتری ها با هم مقایسه نماید.
- راههای انتقال ژن را در باکتریها ارزیابی کند.
- کاربرد راههای انتقال ژن را در باکتریها را باهم مقایسه نماید.
- نقش هر یک از عناصر خارج کروموزومی را تفسیر نماید.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت بورد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	مفاهیم ژنوتیپ ، فنوتیپ ، سویه های آگزوتروف و پروتروف ، انواع بیان های فنوتیپی و ژنوتیپی ، مفهوم سویه های موتانت و وحشی	مفاهیم ژنتیکی	۲۰ دقیقه
"	"	موتاسیون ، انواع موتاسیون ، موتاژن ها ، روش های شناسایی موتاسیون (مستقیم و غیر مستقیم) ، تست Ames	تغییرات ژنتیکی باکتریها	۳۰ دقیقه
"	"	کونژوگاسیون ، ترانسداکشن ، ترانسفورماسیون ، مکانیسم و نقش و کاربرد آنها	راههای انتقال ژن	۲۵ دقیقه
"	"	پلاسمید و انواع آن ، ترانسپوزون و انواع آن ، مفهوم فاز واریاسیون	عناصر خارج کروموزومی	۲۰ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه چهاردهم: آشنایی با برخی از روش‌های آنزیمی و بیوشیمیایی جهت تشخیص باکتری‌ها

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- اساس تست‌های بیوشیمیایی را در باکتری‌ها تفسیر نماید.
- مکانیسم عمل واکنش‌های مربوط به تست‌های بیوشیمیایی را در باکتری‌ها تجزیه و تحلیل نماید.
- اساس تست‌های آنزیمی را در باکتری‌ها تفسیر نماید.
- مکانیسم عمل واکنش‌های مربوط به تست‌های آنزیمی را در باکتری‌ها تجزیه و تحلیل نماید.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۹ مدت زمان (دقیقه)
- کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی، وایت‌برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	استفاده از سوپسترای اختصاصی و تولید محصولات نهایی خاص، آشنایی با تست‌های تخمیری مانند VP ، TSI MR ، OF ، و دیگر واکنش‌های شیمیایی مانند لندول ، تولید H ₂ S ، سترات ، ...	آشنایی با اساس و تست‌های بیوشیمیایی جهت تشخیص باکتری‌ها	۴۵ دقیقه
"	"	اساس تست‌های آنزیمی مانند کاتالاز، کوآگولاز و اکسیداز ولیپاز و اوره آز، لسیتیناز، پروتئاز، مکانیسم عمل واکنش‌های مربوطه	آشنایی با تست‌های آنزیمی جهت تشخیص باکتری‌ها	۴۵ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم: رابطه میزبان با پاتوژن ، فلور طبیعی بدن و مکانیسم بیماری‌زایی باکتری ها

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مفاهیم، تعاریف و اصطلاحات مربوطه را توضیح دهد.
- فلور باکتریایی طبیعی قسمت های مختلف بدن را بیان نماید.
- رابطه میزبان با پاتوژن را تفسیر نماید.
- مکانیسم های بیماری زایی باکتری ها را بطور خلاصه توصیف نماید .

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۴ مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت بورد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	عفونت ، بیماری، حامل یا کریر ، کلونیزاسیون ، عفونت فرصت طلب ، بیماری‌زایی، دسته بندی باکتری‌ها براساس بیماری‌زایی (فلور، فرصت طلب ، پاتوژن)	مفاهیم ، تعاریف و اصطلاحات مربوطه	۱۵
"	"	انواع رابطه میزبان با پاتوژن ، راههای ورود باکتریها به بدن و روش های انتقال	رابطه میزبان با پاتوژن	۱۵ دقیقه
"	"	انواع فلور طبیعی بر حسب جایگاه قرارگیری ، نقش پروبیوتیک ها	فلور طبیعی قسمت های مختلف بدن	۲۰ دقیقه
"	"	انواع مکانیسم های بیماری‌زایی باکتری ها: فاکتورهای درگیر در استقرار باکتریها و تخریب کننده بافت	مکانیسم های بیماری‌زایی باکتری ها	۴۰ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه شانزدهم: آنتی بیوتیک‌ها (انواع، مکانیسم عمل، طیف اثر)

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- مفاهیم آنتی بیوتیک، سمیت انتخابی، باکتریواستاتیک یا باکتریوسید را توضیح دهد.
- مکانیسم اثر هر گروه از آنتی بیوتیک‌ها را تفسیر نماید.
- گروه‌های مختلف آنتی بیوتیک‌ها و ساختار و طیف اثر آنها بر اساس مکانیسم عمل شان را باهم مقایسه نماید.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۲
				مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	- سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی، وایت‌برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت	تاریخچه و کشف آنتی بیوتیک‌ها، مفهوم آنتی بیوتیک، سمیت انتخابی، باکتریواستاتیک، باکتریوسید، سینرژیسیم و آنتاگونیسم، داروهای ایده آل، طیف اثر	کلیات و مفاهیم	۱۵ دقیقه
"	"	آنتی بیوتیک‌ها و مکانیسم اثر آنها	مکانیسم اثر آنتی بیوتیک‌ها	۱۰ دقیقه
"	"	بتالاکتامها، آمینوگلیکوزیدها، ماکرولیدها، کینولون‌ها، ...	معرفی گروه‌های مختلف آنتی بیوتیک‌ها و ساختار و طیف اثر آنها بر اساس مکانیسم عمل	۶۰ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۱۵ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه هفدهم: مکانیسم های مقاومت باکتری ها و روش های تعیین حساسیتشان به آنتی بیوتیک ها

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مفاهیم و مکانیسم های مختلف مقاومت باکتری ها را شرح دهد.
- مشکلات ناشی از مقاومت باکتری ها را تجزیه و تحلیل نماید.
- راهکارهای مقابله با مقاومت های آنتی بیوتیکی را ارزیابی نماید.
- انواع روش های تعیین حساسیت باکتری ها به آنتی بیوتیک ها را بیان نماید.
- کاربرد انواع روش های تعیین حساسیت باکتری ها به آنتی بیوتیک ها را باهم مقایسه نماید.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۳ مدت زمان (دقیقه)
کوئیز از درس جلسه قبل در ابتدای جلسه - شفاهی - حضور فعال در کلاس	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل کمک آموزشی ، وایت برد، ویدئو پروژکتور پاور پوینت، نمایش فیلم آموزشی مربوطه	مفهوم MIC, MBC مقاومت های چند دارویی ESBLs, مقاومت ژنتیکی و غیر ژنتیکی	مفاهیم و انواع مقاومت های آنتی بیوتیکی	۱۵ دقیقه
"	"	تغییر جایگاه هدف، غیر فعال سازی آنزیم ، تغییر نفوذ پذیری ، efflux pump ، انتقال ژن مقاومت، موتاسیون	انواع مکانیسم های مقاومت باکتری ها	۲۵ دقیقه
"	"	افزایش گسترش گونه های مقاوم به آنتی بیوتیک ها ، افزایش زمان بستری شدن ، افزایش خطر مرگ و میر، نیاز به کشف داروهای جدید	مشکلات ناشی از مقاوم شدن باکتری ها	۱۵ دقیقه
"	"	کامل کردن دوره درمان ، کاهش مصرف آنتی بیوتیک ها در صنایع دامپروری و کشاورزی، مراقبت های بهداشتی ، آموزش پرسنل درمانی	راهکارهای مقابله با مقاومت آنتی بیوتیکی	۱۵ دقیقه
"	"	دیسک دیفیوژن و انواع روش رقیق سازی	انواع روش های تعیین حساسیت	۲۵ دقیقه
			جمع بندی مطالب و پرسش و پاسخ	۵ دقیقه